

ráismerni, az oroszlanos kutban büzös hinár van. Gerolamo Romanino freskói pedig sok helyen agyaggal, malterrel vannak bemázolva. A Chiesa della Santa Maria Maggiore — az egykori zsinat székhelye van aránylag a legjobb állapotban, a múlt század végén restaurálták. Büszkesége a híres „Sangertribün” remek faragványával, amely tényleg szemlélésre méltó, Vicentino műve. Egy állítólagosan Marettónak tulajdonított festmény is itt van, ezek Trient nevezetességei.

Kezd hüvösebb lenni, az emberek kijönnek házaikból. Elnézem ezt a népet, tüzes-vérű, parázsszemű embereket. A mozdulatuk gyors, forró, a beszédjük valami különös éneklés, a járásuk kissé himbáló, nincs ezekben semmi az osztrákból, ezek tisztán olaszok. A nők ruházata legnagyobb részt feltűnő, színes, de náluk minden természetes és egyéni. A hangos viselkedésüket épp oly természetesnek tartják, mint a lehetetlen, kacér kalapjaikat, libegő-lengő diszeikkel, hajukba tűzött szallagokkal. S mint vakító sugar világít belém: ezek mind idegenek lesznek reánk nézve, testvéreiknek csak azokat tekintik, akik a Pó környékén laknak, a szívük, gondolkodásuk oda huzza őket.

A forgalom legnagyobb a pályaudvaron. 6 óra után jön a bécsi gyors: ez a nap legnagyobb szenzációja. Dübörögve, reszketve áll be a vonat, az utasok hihetetlen gyorsasággal özönlenek ki, szintén legnagyobb részt katonaság. Pár perc múlva már árulják a friss újságokat, Freie Presse, München Nachrichten, Pesti Hírlap, Az Est, Die Zeit. A pályaudvarra kiönlött sokaság ráveti magát az újságokra, a tolongás életveszélyes, a tömeg állatiassá kezd lenni.

És kezdem elgondolni, milyen lesz az, ha itt újra átrobog majd a berlin—nápolyi express, a velencei gyors az ő Baedekeres, elegáns utasaival, soknyelvű közönségével, amikor a pályaudvaron a Matin, Figaro, Daily Mail, Corriere della Sera-t fogják árusítani. Azok is ilyen állatiasan fogják egymást taposni? Mikor fognak az emberek megszeliődni, megfinomodni, ha ugyan egyáltalán bekövetkezik ez.

A dombon levő városrészre még visszanez a nap. A téglavörös, agyagszínű, megzöldessárga házak mosolyognak, lépcsőzetesen emelkedve fekete-zöld néma ciprusok általán komoran, titokzatosan. És a magasba törnek, mint izmos kar, kiemelkednek ebből a levegőből, vérterhes ködből s a szél elsuhan fölöttük és ők tovább állnak, várnak. Mit láthattak ezek, hány év óta állnak ebben a megcsontosodott, odaszögezett állapotban?

Sötétedik. Ablakok nyílnak, fénysemek születnek sötét mezőkben, zeneének, vidámságnak mindenütt. Egy lapostetejű házon gyerekek visonganak, egy erkélyen a virágokat öntözik, egy lakásból grammonon hallatszik: a Coppélia balletje. Dudorászó emberek térnek be hirtelen fölnyitott bormérsekbe, apró cukrászdákba, a Via San Pietro sarkán zongoraszó hallatszik, ének: „Visi d'arte, visi d'amore”, a Tosca imája. Kicsiny skálájú hang, de valami végtelen bizalommal és határozottsággal énekel, mintha hangja a legjobbak közül való lenne. A zongora időnkint elhalkul s ezt az időt az énekesnő egy önkényesen beillesztett trillával tölti ki.

Tisztán, szépen öltözött katonák sétálnak, egyik ép most csatlakozik az előttem haladó leányhoz:

„Buona sera mia bella. Cone stá? Bene?

Messziről a mozi tüzvörös iklámpája vakít sugaraival, oda haladnak. Betérek én is.

A helyiségben minden hely el van foglalva, katonaság, civil keverve. A zenekar a Trubadurt játsza, a vásznon Erna Morena imbolyog egy hosszú, lepelszerű fehér köntösben, karjait kitérve úgy áll a sziklás tengerparton, mint egy viharban zokogó lilium. A közönség néha elég hangos megjegyzéssel kíséri játékát, sőt néha tetszésének is kifejezést ad, darabosan silabizálják az olasz nyelvek a szöveget.

Éjfélre jár. Még mindenféle zenetöredék hatol föl a szobámba, szivből jövő, üde kacajok, sietve becsukott ajtók. Az előbbi éneklő nő most újra rákezd, a Lamermoori Luciát énekl. Már félálomban vagyok, de még hallgatom s a hang ringat, röpit. Már nem tudom, hol vagyok, Trientben-e vagy Milanóban, csak érzem, hogy a levegő édes, fűszeres, fénysáv vetődik a takarómra, de ebben a langyosságban lusta vagyok követni, jóleső, erőtlen bágyadság ömlik el a tagjaimon, az érzelmeimen, már az éneket is csak valami puha függönyön átszűrődve hallom. Egy messzi toronyóra tompa kongással üt éjfélt...

Halmos Sándor.

Tiz százalékkal emelje a város a színházi helyárait

— A tanács javaslata a közgyűlésnek. —

(Saját tudósítónktól.) A szeptemberi közgyűlést előkészítő tanácsülésen foglalkozott a tanács a színházi helyárait emelésének kérdésével is. A tanács hosszas, csaknem másfélórás vita után úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek a színházi helyárait tiz százalékos emelését, azonban azzal a kikötéssel, hogy a helyárait emelés többjövendelméből Almácssy Endre színigazgató is csak mint színész részesedhet. A kért magasabb helyárait emeléshez azért nem járult hozzá a tanács, nehogy a tisztviselő-osztályt teljesen kizárja a színházból. A helyárait emelés csak erre a színi szezonra szól. A tanácskozás lefolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

Almácssy Endre színigazgató helyárait emelési kérelmét dr. Gaál Endre ismertette. A tanács júniusban már foglalkozott a kérdéssel és a kérelmet elutasította. Almácssy a tanács határozatát megfőlebbezte. Ezenkívül újabb beadványok érkeztek az ügyben, amelyekkel Almácssy bizonyítani igyekszik, hogy ráfizetné a színházra. Ennek elhárítása miatt kéri a 20—22 százalékos helyárait emelést. Csütörtökön aztán a színház színészei és személyzete beadványt adtak be a város tanácsához, amelyben ötven százalékos helyárait emelés megszavazását kérték úgy, hogy ezt egyedül a színészek kapják, mint drágasági segílyt.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester: A színészek azt kérik, hogy az új helyárait emelést egyedül a színészek kapják, az igazgató is csak mint színész részesedjék ebből.

Taschler Endre: Hogy adta meg a helyárait emelést a közgyűlés legutóbb?

Dr. Gaál Endre: A közgyűlés már foglalkozott ezzel a kérdéssel egy indítvány nyomán és akkor nem járult hozzá, mondván, hogy az igazgató és társulata tagjai közötti viszony szabályozásába a közgyűlés nem lehet bele.

Dr. Kelemen Béla főispán: Ezzel a kérdéssel tényleg nem foglalkozhat a közgyűlés.

Bokor Pál: A tiz százalékos helyárait emelés évenként 100.000 koronás többletet jelentene a színházszármazatnak. Ha a tiz százalékos helyárait emelést tisztán a színészek kapnák,

az javadalmazásukat körülbelül husz százalékkal emelné.

Dr. Gaál Endre: Javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy adja meg az igazgató által kért helyárait emelést.

Balogh Károly: Miután az igazgató semmiféle vonatkozásban nem teljesítette szerződéses kötelezettségét, javasolom, hogy a kérelmét utasítsa el a tanács, illetve a közgyűlés.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester más véleményen van. A színészek kérelmét tartja igazságosnak, csak persze, nem ilyen borzasztóan magas százalékot! Tiz százalékos emelésnél többet nem ad. A tisztviselőket nem lehet kizárni a színházból, már pedig ezt jelentené az, ha ilyen súlyosan fölemelnék a helyárait. Tiz százalékos helyárait emeléshez — az élet drágulására való tekintettel — hozzájárul, de úgy, hogy ebből csak a színészek részesedjenek; az igazgatói jutalékot, amely tiz százalék, ebből ne vonhassák le. Legyen ez az emelés a színészek drágasági pótléka.

Taschler Endre: Amikor a közönséget megterheljük, gondolnunk kellene arra, hogy valami terhet is elhárítsunk a válláról a házipénztár könnyítése útján.

Dr. Somogyi Szilveszter: Híve vagyok ennek az okoskodásnak, de most oly csekély az emelés — tiz százalék — amit nem lehet megterhelni. Akkor tényleg ne adtunk a színészeknek semmit. Ha azonban azt látjuk, hogy a közgyűlés még magasabb százalékot akar adni, előjöhettünk ezzel is.

Balogh Károly: Most érkezünk el oda, amit én már régen mondtam: adjuk bérbe a színházat.

Dr. Gaál Endre: Ugy van! Ez helyes lenne!

Dr. Somogyi Szilveszter: A tiz százalékos emelést adjuk meg úgy, hogy a naponkinti bevételből ezt a tiz százalékot még az igazgatói jutalék levonása előtt vonják le a bevételből a színészek javára.

Dr. Gaál Endre: Ehhez is hozzájárulok, de akkor pontról-pontra állapítsuk meg, hogy mik lesznek az új színházi helyárait.

A tanács végül is — dr. Gaál Endre kivételével — egyhangulag elfogadta a polgármester javaslatát, hogy a helyárait csak erre a szezonra, tiz százalékkal fölemelik és ebből a tiz százalékból az igazgató is csak mint színész részesedhessék.

SPORT

0000

Jótekonycélu futballmeccs Ujszegeden.

Vasárnap érdekes futballmeccset rendez az Szt. A helybeli 5. honvéd gyalogezred pótzászlóaljának tisztikara a legnagyobb készséggel vállalkozott arra, hogy kebeléből egy csapatot fog kiállítani, amely az Szt. A-val találkozik vasárnap az ujszegedi futballpályán, hogy ezen szereplésével is gyarapítsa a hadiözvegyek és árváknak gyűjtött alapot. Igen szép mérkőzésre van kilátás, amennyiben a tisztikar kebelében olyan futballcsapat alakult, mely játéktudás dolgában bármely vidéki egyesülettel kiállja a versenyt. Fokozza a csapat erejét, hogy játékosai mind régi futballisták, kik közt játszik a Szaknak is néhány állandó embere. A mérkőzést fővárosi bíró fogja vezetni. Kezdeté fél 5 órakor. A honvédzenekar fogja a mérkőzés előtt és a szünetben szórakoztatni a bizonyára előkelő és nagyszámu közönséget. Előzőleg fél 3 órai kezdettel az Szt. A és a Szak ifjúsági csapatai játszanak.

NAGY BUTORÁRUHÁZ.

Régi elismert kárpitos üzletemet és műhelyemet kibővitve egy nagy butoráruházzal, melyet a Kárász-utca és Klauzál-tér sarkán (Gaál-palota) megnyitottam, hol a legjobb kivitelű uriszalonok, ebédlők, hálósobák, úgy mint teljes lakberendezések méltányos árakban kaphatók.

Tisztelettel Braun Mihály.